

वै राजसूयेनेष्टा भवति सम्राडाजपेयेनेति श्रुतेः [५. १. १. १३.] । तयोरिन्द्रावरुणयोः संबन्धिनं भक्षमनु पश्चात् अहं भक्षयामि सोमं पिबामि । जुषाणा मदीयेन भक्षेण सेवमाना वाग्देवी सरस्वती प्राणेन प्राणदेवतया सह सोमस्य तृप्यतु सोमेन तृप्ता भवतु तृप्यर्थानां करणे षष्ठी वेति (16.) सोमशब्दात्षष्ठी । स्वाहा सुहुतमस्तु ॥ ३७ ॥ ॥ इति षोडशियागः संपूर्णः ॥ ॥

XIII. a. अग्ने पवस्व स्वपा अस्मे वर्चः सुवीर्यम् । दधद्भयिं मयि पोषम् ॥

b. उपयामगृहीतोऽस्यग्रये त्वा वर्चसे । c. एष ते योनिर्ग्रये त्वा वर्च-

से । d. अग्ने वर्चस्विन्वर्चस्वांस्त्वं देवेधसि वर्चस्वानहं मनुष्येषु भूया-

सम् ॥ ३८ ॥

अथ द्वादशाहमन्त्राः ॥ ॥ का° [१२. ३. १. २.] पृथः षडहस्तत्रातिग्राह्यग्रहणं ग्रहे पूर्वेऽग्ने पवस्वोत्तिष्ठन्नदश्रमित्यन्वहमेकैकम् [६.] अग्ने वर्चस्विन्निन्द्रौजिष्ठ सूर्य आजिष्ठेति भक्षणं यजमानैरिति । अस्ति कश्चित्पृथः षडहाख्यः क्रतुः स तु षड्भिरहोभिर्निष्पाद्यः तत्र पूर्वस्मिन्नहस्त्रये क्रमेणाग्ने पवस्वेत्यादिभिर्मन्त्रैरतिग्राह्यान्ग्रहान्गृहीयात्तथैवाग्ने वर्चस्विन्नित्यादिभिर्मन्त्रैस्तत्तद्वह्नेषं भक्षयेत् ॥ तत्र प्रथमो यथा अग्ने पवस्व । अग्निदेवत्या गायत्री वैखानसदृष्टा आद्यौ सप्तार्षौ पादौ एषा यजुरन्ता उपयाम एष तः इति द्वे यजुषी । हे अग्ने त्वमस्मे अस्मासु सुवीर्यं शोभनं वीर्यं यस्मिंस्तादृशं शोभनसामर्थ्यापेतं वर्चो ब्रह्मवर्चसं पवस्व पव (17.) गत्यर्थः अन्तर्भूतण्यर्थः गमय प्रापय । सुपां सुलुगिति [पा° ७. १. ३१.] विभक्तेः शेअदिशे अस्मे इति वृत्तम् । किम्भूतस्त्वम् स्वपाः अप इति कर्मनाम [निघ° २. १.] शोभनान्यपांसि यस्य स स्वपाः सुकर्मा । एवमृविग्भिः सह संप्रार्थ्य स्वयं याचते मयि यजमाने रयिं धनं दधत् धारयन्स्थापयन्सन् पोषं पुष्टिं पुत्रपश्चादिवृद्धिं पवस्व प्रवर्तयेति संबन्धः ॥ उपयामयतीत्युपयामो ग्रहः हे सोम तेन त्वं गृहीतोऽसि हे ग्रह वर्चसे वर्चस्विने तेजस्विनेऽग्रये त्वां गृह्णामीति शेषः । सादयति एष खरप्रदेशस्तव योनिः स्थानं वर्चस्विनेऽग्रये त्वां सादयामीति शेषः ॥ भक्षणमन्त्रः । हे वर्चस्विन्विशिष्टतेजोयुक्त हे अग्ने त्वं देवेषु इन्द्रादिषु मध्ये वर्च-